

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W FORMIE SPÓŁKI CYWILNEJ

Fundacja TAURUS

Działalność gospodarcza może być wykonywana w różnych formach – jako jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka cywilna, spółka kapitałowa (spółka z o.o. i spółka akcyjna) albo spółka osobowa (spółka: jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo – akcyjna). W przypadku spółek kapitałowych i osobowych wymagana jest rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Spółka cywilna nie jest spółką w rozumieniu prawa handlowego. Działalność gospodarcza w formie spółki cywilnej opiera się na współpracy wspólników – przedsiębiorców.

Każdy ze wspólników spółki cywilnej będący osobą fizyczną musi mieć zarejestrowaną działalność gospodarczą.

Wspólnikiem spółki cywilnej może być osoba prawna (np. spółka z o.o.) lub tzw. ułamna osoba prawna (np. spółka jawna czy komandytowa). Sama spółka cywilna nie jest przedsiębiorcą i nie ma odrębnej osobowości prawnej. Spółkę cywilną tworzą co najmniej dwaj wspólnicy, którzy współpracują w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Jaka jest specyfika prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej?

- W przypadku zawierania umów jej stroną są zawsze wszyscy wspólnicy spółki.
- Wspólnicy spółki cywilnej są podmiotami praw i obowiązków.
- W razie toczenia się np. procesu sądowego albo postępowania administracyjnego to stroną zawsze są wszyscy wspólnicy, a nie spółka.
- Majątek spółki jest majątkiem wspólnym wspólników, a nie spółki.
- Jeśli powstaną jakieś zobowiązania, to odpowiadają za nie wspólnicy.
- W przypadku podatku dochodowego podatnikiem nie jest spółka cywilna, lecz każdy wspólnik indywidualnie.
- Spółka cywilna nie jest przedsiębiorcą więc nie funkcjonuje pod własną firmą (nazwą). Nazwa spółki cywilnej powinna zawierać przynajmniej imiona i nazwiska wspólników z dopiskiem: „s.c”.

Umowa spółki cywilnej:

Przez umowę spółki cywilnej wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów.

Umowa spółki powinna być stwierdzona pismem, jednakże jeśli do spółki ma być wniesiony wkład w postaci nieruchomości, to umowa spółki cywilnej musi mieć formę aktu notarialnego.

W umowie spółki cywilnej powinny być zawarte następujące informacje:

- 1.oznaczenie wspólników
- 2.określenie przedmiotu działalności
- 3.wskazanie miejsca prowadzenia działalności
- 4.wskazanie czy umowa jest zawarta na czas określony czy nieokreślony
- 5.określenie w jaki sposób wspólnicy będą przyczyniać się do osiągnięcia określonego celu
- 6.oznaczenie jaki wkład wnoszą poszczególni wspólnicy i jaka jest jego wartość
- 7.określenie jakie czynności mieszczą się w zakresie czynności zwykłego zarządu
- 8.zasady podejmowania uchwał w spółce cywilnej
- 9.określenie sposobu reprezentacji
- 10.zasady ponoszenia odpowiedzialności za sprawy spółki
- 11.zasady udziału wspólników w zyskach spółki oraz w jej stratach (o ile zasady te mają różnić się od regulacji kodeksowych)
- 12.określenie przyczyn wypowiedzenia przez wspólnika udziałów bez zachowania okresu wypowiedzenia

Wkład wspólnika spółki cywilnej może polegać na wniesieniu do spółki własności lub innych praw albo na świadczeniu usług. Jeśli umowa spółki cywilnej przewiduje wniesienie wkładów to należy w niej dokładnie oznaczyć jaki wkład wnosi każdy ze wspólników.

Co może stanowić przedmiot wkładu w spółce cywilnej?

- własność rzeczy np. samochód, sprzęt komputerowy
- własność nieruchomości
- prawa majątkowe np. wierzytelności
- świadczenie usług na rzecz spółki cywilnej np. usługi prawne, księgowość, marketingowe
- wniesienie rzeczy do użytkowania

Jeżeli wspólnik zobowiązał się wnieść do spółki własność rzeczy, do wykonania tego zobowiązania, jak również do odpowiedzialności z tytułu rękojmi oraz do niebezpieczeństwa utraty lub uszkodzenia rzeczy stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży. Jeżeli rzeczy mają być wniesione tylko do użytkowania, stosuje się odpowiednio w powyższym zakresie przepisy o najmie.

Domniemywa się, że wkłady wspólników mają jednakową wartość, ale wspólnicy w umowie spółki mogą to uregulować odmiennie. Wkłady wnoszone do spółki cywilnej nie tworzą majątku tej spółki.

Wspólnik nie może rozporządzać udziałem we wspólnym majątku wspólników ani udziałem w poszczególnych składnikach tego majątku. W czasie trwania spółki wspólnik nie może domagać się podziału wspólnego majątku wspólników. W czasie trwania spółki wierzyciel wspólnika nie może żądać zaspokojenia z jego udziału we wspólnym majątku wspólników ani z udziału w poszczególnych składnikach tego majątku.

Za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Oznacza to, że ewentualny wierzyciel spółki cywilnej może dochodzić swoich roszczeń od jednego, od kilku lub od wszystkich wspólników jednocześnie. Tej zasady nie można zmienić w umowie spółki.

Każdy wspólnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki. Ponadto każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić sprawy, które nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki. Jeżeli jednak przed zakończeniem takiej sprawy chociażby jeden z pozostałych wspólników sprzeciwi się jej prowadzeniu, potrzebna jest uchwała wspólników. Należy pamiętać, że każdy ze wspólników jest uprawniony aby bez uprzedniej uchwały wspólników wykonać czynność nagłą, której zaniechanie mogłoby narazić spółkę na niepowetowane straty.

Udział w zyskach – ogólne zasady.

Zgodnie z zapisami Kodeksu cywilnego każdy wspólnik jest uprawniony do równego udziału w zyskach spółki cywilnej i w tym samym stosunku uczestniczy w stratach, bez względu na rodzaj i wartość wniesionego wkładu. Decyzją wspólników w umowie spółki można inaczej

ustalić stosunek udziału wspólników w zyskach i stratach. Istnieje nawet możliwość zwolnienia niektórych wspólników od udziału w stratach. Nie jest jednak dopuszczalne aby wyłączyć wspólnika od udziału w zyskach. Ustalony w umowie stosunek udziału wspólnika w zyskach odnosi się w razie wątpliwości także do udziału w stratach.

Co do zasady wspólnik może żądać podziału i wypłaty zysków dopiero po rozwiązaniu spółki. Jednakże gdy spółka została zawarta na czas dłuższy, wspólnicy mogą żądać podziału i wypłaty zysków z końcem każdego roku obrachunkowego.

Wystąpienie ze spółki i jej rozwiązanie:

Jeżeli spółka została zawarta na czas nieoznaczony, każdy wspólnik może z niej wystąpić wypowiadając swój udział na trzy miesiące naprzód na koniec roku obrachunkowego. Z ważnych powodów wspólnik może wypowiedzieć swój udział bez zachowania terminów wypowiedzenia, chociażby spółka była zawarta na czas oznaczony.

Wspólnikowi występującemu ze spółki zwraca się w naturze rzeczy, które wniósł do spółki do używania, oraz wypłaca się w pieniądzu wartość jego wkładu oznaczoną w umowie spółki, a w braku takiego oznaczenia - wartość, którą wkład ten miał w chwili wniesienia. Nie ulega zwrotowi wartość wkładu polegającego na świadczeniu usług albo na używaniu przez spółkę rzeczy należących do wspólnika. Ponadto wypłaca się występującemu wspólnikowi w pieniądzu taką część wartości wspólnego majątku pozostałego po odliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników, jaka odpowiada stosunkowi, w którym występujący wspólnik uczestniczył w zyskach spółki.

Z ważnych powodów każdy wspólnik może żądać rozwiązania spółki przez sąd. Spółka ulega rozwiązaniu z dniem ogłoszenia upadłości wspólnika. Od chwili rozwiązania spółki stosuje się odpowiednio do wspólnego majątku wspólników przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów poniższych. Z majątku pozostałego po zapłaceniu długów spółki zwraca się wspólnikom ich wkłady, stosując odpowiednio przepisy o zwrocie wkładów w razie wystąpienia wspólnika ze spółki. Pozostałą nadwyżkę wspólnego majątku dzieli się między wspólników w takim stosunku, w jakim uczestniczyli w zyskach spółki.

Więcej informacji na stronie: www.poradyprawne-aurus.pl

Informator został przygotowany w ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej w Poznaniu w 2023r.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POZnań*